

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПЛАНУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	073 Менеджмент
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3,5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Чорна Ольга Юріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

chorna@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-710-5629

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

аудиторія кафедри ПУММ

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Вивчення курсу передбачає систематизацію знань здобувачів щодо: формування системи знань з методології і методики планування комерційної діяльності, науково-технічного розвитку господарюючого суб'єкта, ознайомлення з передовим вітчизняним і зарубіжним досвідом у сфері планування; проведення планових техніко-економічних розрахунків, розроблення перспективних і поточних планів у діяльності господарюючого суб'єкта та контролю за їх виконанням, розробка альтернативних планів та обґрунтування оптимального розвитку комерційної діяльності, проведення наукових досліджень у напрямку планування з використанням сучасного інструментарію.

Результати навчання:

Знати: сутність основних сучасних тенденцій у галузі планування; мати поглиблені системні знання про термінологію щодо основних понять і категорій у сфері планування комерційної діяльності; пізнання основ комерційної діяльності як науки, її предмету, методів та функцій; особливості планування на рівні промислового підприємства та планування комерційної діяльності у сфері товарного обігу; оволодіння теоретичними (базовими) знаннями з питань планування витрат в торговельній діяльності, засвоєння принципів, цілей та завдань планування комерційної діяльності; розробка системи планів підприємства, класифікації витрат комерційної діяльності.

Вміти: уміти правильно визначати сферу застосування кожного виду планування; аналізувати та застосовувати на практиці принципи, методи планування; будувати системи планування на підприємствах; розрахувати обсяг роздрібного та гуртового товарообігу; визначити потребу в сировині та матеріальних ресурсах підприємства; самостійного розробляти кадрову політику підприємства і планувати чисельність персоналу підприємства; здійснювати розрахунки вартості необхідних ресурсів; розробляти кошториси витрат.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях; загальне уявлення про економічні, фінансові та облікові питання у розрізі господарюючого суб'єкта; навички у сфері наукових досліджень та прийнятті управлінських рішень.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни «Планування комерційної діяльності» є систематизація знань здобувачів та поглиблене вивчення методичних, технологічних, змістових аспектів планування комерційної діяльності, оволодіння сучасними прийомами, методами та інструментами планування, які спрямовані на прийняття найбільш ефективних управлінських рішень із питань планування в галузі комерційної діяльності, отримання на цій основі інформації задля розробки системи планів господарюючого суб'єкта.

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК11*. Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Теоретико-методологічні основи планування комерційної діяльності.	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Поняття і суть комерційної діяльності. Комерційна діяльність промислового підприємства та підприємств у сфері товарного обігу. Сутність планування. Суб'єкти, об'єкт і предмет планування. Предмет, зміст та задачі курсу «Планування комерційної діяльності». Система планів підприємства, їх зміст, особливості, взаємозв'язки.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Планування комерційної діяльності промислового підприємства	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Сутність планування забезпечення підприємства матеріально-технічними ресурсами. Планування потреби в сировині та матеріальних ресурсах. Вивчення ринку сировини та матеріалів. Розробка плану закупівель матеріально-технічних ресурсів. Формування плану збуту продукції з урахуванням досліджень ринку, життєвого циклу продукції та детермінантів попиту. Вибір каналу збуту продукції. Планування збуту продукції.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Планування комерційної діяльності у сфері товарного обігу	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Торговельна діяльність: основні поняття. Порядок заняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Особливості і основні задачі планування комерційної діяльності у сфері товарного обігу	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Планування роздрібного та гуртового товарообігу	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Сутність та функції роздрібного товарообігу. Планування роздрібного товарообігу. Особливості планування товарообігу підприємств громадського харчування. Сутність та планування гуртового товарообігу.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.
5	Планування персоналу і заробітної плати в комерційній діяльності.	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Планування персоналу підприємства. Кадрова політика підприємства. Організація оплати праці та планування фонду оплати праці в торговельній діяльності.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.
6	Планування витрат в торговельній діяльності.	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Поняття, сутність та структура витрат у торговельній діяльності. Планування витрат звичайної діяльності. Планова калькуляція на торговельному підприємстві.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	Фінансове планування на підприємстві	денна 4/2 заочна 1/1	Сутність фінансів комерційного підприємства. Планування потреби у фінансових ресурсах. Планування доходів підприємства. Зміст і завдання фінансового плану.	Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література

Законодавчі і нормативні матеріали:

1. Закон України «Про підприємства в Україні» № 887 від 27.03.91 із змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/887-12#Text>
2. Кодекс України. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Журнал «Бізнес». URL: <https://www.business.ua/>

Основні підручники та навчальні посібники:

7. Планування діяльності підприємства: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / За заг. ред. В. Є. Москалюка. Київ: КНЕУ, 2002. 252 с.
8. Турченко М. О., Зінь Є. А. Планування діяльності підприємства. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 320 с.
9. Планування діяльності підприємства : навчальний посібник для вузів / Любов Андріївна Швайка . Львів : Новий Світ-2000, 2003 . 264 с.
10. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. Навчальний посібник. Київ: 2003. 432 с.
11. Тарасюк Г.М. Планування комерційної діяльності. Київ: Каравела, 2005. 400 с.
12. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник. Львів. 2007. 264 с.
13. Ефективне управління торговельним підприємством : [монографія] / [О.М. Ананьєв, О.І. Белей, І.М. Горбан]. – Львів : Вид-во Львівського університету внутрішніх справ, 2011. – 260 с.

Допоміжна література

14. Планування соціально-економічного розвитку підприємств: моногр. / [Тимошук М. Р., Кузьмін О. Є., Фещур Р. В., Шуляр Р. В., Подольчак Н. Ю., Олексів І. Б.]. Київ: УБС НБУ, 2007. 449 с
15. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 260 с
16. Іванова В.В. Планування діяльності підприємства. Навчальний посібник -К.: Центр учбової літератури, 2006.-472 с
17. Планування маркетингу. Навчальний посібник/ [Катерина Іванова, Олена Овечкіна, Дмитро Солоха, Вікторія Морєва, Оксана Беякова, Оксана Балакай]. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 352 с
18. Апопій В.В. Комерційна діяльність : [підручник] / В.В. Апопій. – 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 558 с.
19. Виноградська А.М. Комерційна діяльність торговельних підприємств : [навч. посіб.] / А.М. Виноградська. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2005. 278 с.

20. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни "Планування комерційної діяльності" (для здобувачів спеціальності 073 "Менеджмент" та 075 "Маркетинг" освітнього рівня «магістр» денної та заочної форми навчання). / Укл. О.Ю. Чорна. Київ: вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2023. 55 с.
2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни "Планування комерційної діяльності" (для здобувачів спеціальності 073 "Менеджмент" та 075 "Маркетинг" освітнього рівня «магістр» денної та заочної форми навчання). / Укл. О.Ю. Чорна. Київ: вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2023. 52 с.

3. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни " Планування комерційної діяльності " (для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" та 075 "Маркетинг") /Укл. О.Ю. Чорна. Сєвєродонецьк: вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2020. 28 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	70	
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	40
Індивідуальна робота	-	30
Залік (тест)	30	30
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату, що базується на низці внутрішніх положень СНУ ім. В. Даля та вимогах чинного законодавства.

Під час вивчення курсу здобувачі самостійно виконують навчальні завдання, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), які перевіряються на унікальність за допомогою Internet-джерела (програма Antiplagiarism.net.).

До текстових робіт висуваються вимоги, за якими усі запозичення (ідеї, розробки, твердження, відомості) мають бути оформлені за допомогою актуальних посилань на відповідних авторів.

Обов'язково надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Завдання і заняття:

Під час викладання курсу використовується студентоцентризований підхід у формі проведення практичних/семінарських занять у малих групах, проблемно-орієнтованої структури лекційного матеріалу, що викладається, та групових/індивідуальних консультації (теоретичних та проектних) за курсом.

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Відвідування аудиторних занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу Строки виконання та задачі завдань визначаються індивідуально кожному слухачеві з урахуванням причин відсутності на заняттях. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

Поведінка в аудиторії:

На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки. В аудиторії мають зберігатися етичні та взаємоввічливі відносини з дотриманням зворотного зв'язку. Слухачі під час занять мають бути зосередженими і не заважати викладачеві проводити заняття; вони не повинні залишати аудиторію без звернення до викладача за дозволом.